

Pedagogisch-educatief werkplan BSO

Nicolaas Start

Algemene informatie over BSO Nicolaas Start

Het uitgangspunt van BSO Nicolaas is het bieden van verantwoorde kinderopvang. In het pedagogisch educatief werkplan BSO Nicolaas staat beschreven wat wij hieronder verstaan. Het beleid vormt de basis van waaruit op de groepen gewerkt wordt met kinderen van 4-12 jaar en welke uitgangspunten en werkwijze we hanteren. De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang vormen het uitgangspunt van dit plan. Dit betekent dat:

- a.** op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b.** kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c.** kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.
- d.** kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Op de BSO Nicolaas in Boerdonk gaan onderwijs en opvang hand in hand. Je thuis voelen staat bij ons voorop. Wanneer aan deze voorwaarde is voldaan is er ruimte om te groeien. We houden daarbij rekening met verschillen tussen kinderen.

BSO Nicolaas biedt kinderen een veilige, gezellige en uitdagende plek waar zij na een lange schooldag lekker kunnen ontspannen. De tijd die zij doorbrengen op de BSO is voor hen vrije tijd. Zij bepalen dan ook zelf of en aan welke activiteiten zij wensen deel te nemen. Er worden activiteiten aangeboden maar kinderen hebben ook de mogelijkheid om zich rustig terug te trekken.

Openingstijden

De buitenschoolse opvang is 40 weken per jaar geopend, tijdens de schoolvakantie zijn wij niet geopend. Het vakantierooster wordt aan ouders in het OuderPortaal bekend gemaakt. Op studiedagen en andere schoolvrije dagen is de BSO ook niet geopend. De naschoolse opvang is alleen geopend op een studiemiddag. Ouders kunnen gebruik maken van de samenwerkingspartner kinderopvang 't Egeltje in Keldonk, indien zij behoefte hebben aan opvang in vakanties en op studiedagen.

Omvang, leeftijdsopbouw en groepsgrootte

BSO Nicolaas heeft 1 lokaal. Deze ruimte is met verschillende hoeken zo ingericht dat de ontwikkeling van de kinderen gestimuleerd wordt. De BSO deelt de ruimte met de peuterspeelzaal. De buitenschoolse opvang heeft 1 groep van maximaal 20 kinderen in de leeftijd tussen de 4-12 jaar. Er werken 2 pedagogisch medewerkers als de groep groter is dan 10 kinderen.

De pedagogisch medewerker speelt een cruciale rol. Vaste en vertrouwde gezichten is naar onze mening de basis voor de emotionele veiligheid van een kind. Een kind wordt daarmee in staat gesteld relaties op te bouwen met de eigen groepsleiding. Ook al zijn er persoonlijke verschillen binnen de groepsleiding, de kern van de pedagogische benadering is hetzelfde. Die kern betreft de wijze waarop

een kind wordt aangesproken, getroost, aangemoedigd en bevestigd. Dit geldt ook voor de wijze waarop wordt gereageerd op emoties en ervaringen van het kind en respect wordt getoond voor de autonomie van het kind. Het is de taak van de groepsleiding om te zorgen dat er op de groep een sfeer heerst waar iedereen zich op zijn gemak voelt. De pedagogisch medewerker helpt kinderen hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. Ze gaan in op initiatieven van een kind, stimuleren en bevestigen daarbij. Door het stimuleren van vriendschappen en samenwerken met andere kinderen wordt aan de ontwikkeling van sociale competenties gewerkt. De pedagogisch medewerker gaat bewust om met conflicten tussen de kinderen en laat zien hoe je die voorkomt of oplost. De rol is sturend en ondersteunend. Met betrekking tot waarden en normen gaat het om heel basale omgangsvormen als: elkaar met de naam aanspreken, op je beurt wachten, niet door elkaar heen praten. Daarnaast zijn er de omgangsregels over conflicten, pesten, gezamenlijke momenten.

Dagindeling/ werkwijze.

Het dagprogramma is vast, zodat kinderen weten waaraan ze toe zijn. De invulling van vrije tijd kan per kind in behoefte verschillen en daarnaast is de behoefte aan vrijetijdsbesteding voor jongere kinderen vaak anders dan voor kinderen vanaf een jaar of negen. Soms willen kinderen uit school komend even helemaal niets doen, een ander kind heeft juist behoefte om flink te bewegen na een schooldag. De inbreng van kinderen binnen de mogelijkheden van de BSO zijn ook van belang. Dit laten we plaatsvinden door kinderen inspraak te geven in de activiteiten of het spelaanbod. Bewegen is van belang voor de ontwikkeling en het welzijn van kinderen. Binnen de BSO willen we een actieve bijdrage leveren aan het stimuleren van bewegingen bij kinderen.

Bij de BSO worden de jonge kinderen door de pedagogisch medewerker uit de klas opgehaald. De oudere kinderen komen zelf naar het lokaal van de BSO.

Uitgangspunten BSO Thuisbasis, vrije tijd, ontspanning.

Uitgangspunt voor de BSO is dat de opvang vooral leuk moet zijn voor de kinderen. Voor kinderen is onze opvang een thuisbasis (met name voor de jongste kinderen), vrije tijd (accent bij de oudere kinderen) en ontspanning. Kinderen moeten het gevoel hebben dat onze BSO voor hen en van hen is. Er zijn altijd meerdere ruimten beschikbaar die zodanig zijn ingericht dat zowel de jongere als de oudere kinderen er zich thuis voelen. De jonge kinderen hebben na een schooldag vooral behoefte aan ontspanning, huiselijkheid en geborgenheid. Naarmate de kinderen ouder worden verschuift de behoefte aan geborgenheid en rust naar eigen ruimte en zelfstandigheid. De ruimtes en de inrichting daarvan zullen de mogelijkheid bieden om activiteiten naar eigen keuze te ondernemen.

Sociaal emotionele veiligheid op de BSO

Sociale veiligheid is voor kinderen heel belangrijk, want als er een veilig klimaat heerst, is het kind ongeremd in zijn ontwikkelings- en ontdekkingsdrang en zal een kind ook plezier hebben op de BSO. Dit geldt ook voor de pedagogisch medewerker op de groep, maar zeker ook voor de ouders, die met een gerust hart hun kind kunnen toevertrouwen aan de BSO. Het doel van de BSO is de kinderen op te vangen in een sfeer waarin gezelligheid, eigenheid van het kind, zelfstandigheid van de kinderen, eigen initiatieven en het spelenderwijs leren kennen van elkaar centraal staat. Er zijn hoeken aanwezig waar de kinderen in kunnen spelen. De pedagogisch medewerkers werken met een vaste dag structuur, zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en komen ze niet voor verrassingen te staan. Samenwerken staat centraal op de BSO, jong en oud helpen elkaar. Wanneer een kind naar de BSO gaat, geven de ouders een stukje van de opvoeding uit handen. Het is van belang dat ouders goed geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en de begeleiding van het kind in de groep. Andersom kan de groepsleiding niet zonder de informatie van ouders over essentiële gebeurtenissen rondom het kind. Een goede samenwerking en wederzijds vertrouwen draagt bij aan een gevoel van veiligheid van het kind.

Stamgroep

De kinderen starten de BSO-dag in hun stamgroep met vaste pedagogisch medewerkers. En ook bij de eetmomenten zitten de kinderen met de stamgroep bij elkaar. Dit geeft een bepaalde structuur en rust, de pedagogisch medewerkers kunnen een band opbouwen met de kinderen, de kinderen hebben een vast aanspreekpunt om de dag of de middag te starten.

Verlaten van de stamgroep

Daarna kunnen de kinderen “uitwaaieren” en van andere ruimten/hoeken gebruik maken. Op het planbord laten de kinderen met hun naamkaartje zien in welke ruimte ze gaan spelen. En op het planbord kunnen de kinderen zien welke pedagogisch medewerkers die dag werken en bij wie ze terecht kunnen voor vragen of hulp. Kinderen verlaten de stamgroep als zij buiten gaan spelen of bij bepaalde activiteiten en uitstapjes. Als kinderen buiten gaan spelen dan is er toezicht van een of meerdere pedagogisch medewerkers.

Uitstapjes

We ondernemen soms uitstapjes met de kinderen. We maken onderscheid in uitstapjes rondom de BSO (bijv. wandelen of naar speeltuintje in de wijk of de gymzaal van de Hazenpot.) of uitstapjes verder weg. Je kunt als ouder op het toestemmingsformulier aangeven of je wel of geen toestemming geeft voor de verschillende soorten uitstapjes. Bij de uitstapjes checken we eerst welke kinderen toestemming hebben. De ouders worden bij de grotere uitstapjes altijd op de hoogte gebracht. We nemen een EHBO-tas en een mobiele telefoon mee waarop we bereikbaar zijn. De achterblijvende collega's zijn op de hoogte waar we naar toe gaan en hoe laat we terug zijn. In ons uitstapjesprotocol staat beschreven welke afspraken en richtlijnen wij naleven bij ondernemen van uitstapjes. Het uitstapjesprotocol is in te zien op de locatie.

Wennen

De overstap naar school is altijd heel spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan de nieuwe situatie. Voor of na een schooldag naar de BSO is voor veel kinderen vermoeiend. Het is daarom ook belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen om te wennen aan de nieuwe situatie. Het is van belang dat er rustig de tijd wordt genomen voor dit wenproces. Kinderen moeten de tijd krijgen om zich emotioneel veilig te voelen en de nieuwe omgeving te ontdekken. In de eerste weken heeft de pedagogisch medewerker daarom ook intensiever contact met de leerkracht van het kind.

Hoe de wenperiode eruitziet is afhankelijk van de leeftijd en de aard van het kind. Ouders worden uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Dit gebeurt voor of na werktijd. Kinderen worden de eerste keer uitgenodigd voor een wenuurtje. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat er extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en de nieuwe ouders. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de kennismaking met de andere kinderen.

Met de ouders wordt de afspraak gemaakt om de eerste keren op tijd aanwezig te zijn bij het ophalen, het is vaak een vermoeiende dag voor jonge kinderen.

Voeding

De kinderen krijgen na schooltijd op de BSO wat drinken aangeboden en een gezonde snack. Dit kan fruit en/of groente zijn. De kinderen kunnen kiezen uit water of thee. Aan het einde van de middag krijgen de kinderen een rijstwafel of cracker aangeboden. Het tafelmoment is bedoeld als gezellig samen zijn. De dag wordt besproken en ideeën worden uitgewisseld. Nadien maken de kinderen een keuze voor een activiteit.

Samenwerking school

Om de samenwerking met de basisschool te bevorderen is er overleg tussen de pedagogisch medewerkers van de BSO en de leerkrachten. Zijn er bijzonderheden dan wordt dit door de beide beroepskrachten aan elkaar overgedragen. Indien nodig wordt ook de pedagogische aanpak van een kind met elkaar afgestemd.

Groepsregels en rituelen

gedragsregels en veiligheid

- Let op wat je doet, dat doet ook een ander kind goed.
- Help een ander met een probleem, twee weten meer dan een.
- Behandel elkaar met respect, dat heeft een positief effect.

gedragsregels gezondheid

- Handen wassen voor het eten, na buitenspelen en na de wc, daar blijven we allemaal gezond mee!
- Nies met je elle boog voor je mond, zo vliegen de spetters niet in het rond.
- Bij niezen, snuiten, poetsen en pech, gebruik doekjes en gooi ze meteen weg!

gedragsregels rondom gedrag

- Zit niet aan een ander kind, als hij/zij dat niet prettig vindt.
- Opruimen hoort erbij, schoon en netjes maakt iedereen blij!
- Werk samen met elkaar, zo vorm je een team met mekaar!
- Gewoon praten is oké, schreeuwen of lelijke taal NEE!

Zelfstandigheid

Als een kind ouder wordt dan kan er behoefte zijn aan meer zelfstandigheid. Met kinderen en de ouders worden afspraken gemaakt over hetgeen de kinderen wel en niet (zelfstandig) binnen en buiten de BSO mogen en deze afspraken worden vastgelegd in een toestemmingsformulier. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het nastreven van deze afspraken. Als een kind toestemming heeft om zelfstandig buiten te mogen spelen dan gaat een pedagogisch medewerker regelmatig bij het kind kijken.

Mentorschap en welbevinden

Alle kinderen krijgen een mentor toegewezen. De mentor is een van de pedagogisch medewerkers van het kind die zich speciaal met dit kind bezighoudt wat betreft contact met kind, aanspreekpunt voor ouders bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Zij is verantwoordelijk voor het jaarlijkse observatiegesprek over (het welbevinden) van uw kind, op orde houden van dossier, verslaglegging, indien nodig contact met de leerkracht. Bij de start van elk kind op de opvang en bij de overgang van de ene naar de andere groep, wordt aan de ouders en het kind verteld welke pedagogisch medewerker de mentor is. Ook hangt er op iedere BSO-groep een lijst waarop ouders en kinderen kunnen zien welke mentor aan het kind gekoppeld is.

Het welbevinden van de kinderen wordt jaarlijks geobserveerd en vastgelegd. In de maand april worden er 10 minuten gesprekken op de BSO-locaties ingepland. Indien u een zorg of andere specifieke vraag heeft over het welbevinden van uw kind op de BSO dan kunt u hier ook op een ander moment een afspraak voor maken met de mentor van uw kind(eren). Indien er zorgen of vragen zijn vanuit de BSO, dan zult u benaderd worden voor een afspraak zodat u hiervan op de hoogte gesteld kan worden en er in gezamenlijk overleg afspraken over een constructief vervolg kunnen worden gemaakt.

Interne Zorgstructuur

Door de systematische manier waarop binnen Verdi start de ontwikkeling van alle kinderen gevolgd en begeleid wordt, kunnen eventuele zorgen vroegtijdig gesignaleerd worden. Zorgen rondom de ontwikkeling of het gedrag zullen altijd gedeeld worden met ouders. I.s.m. ouders zal het vervolg afgestemd worden. BSO Nicolaas hanteert een interne zorgstructuur die de medewerkers houvast geeft in dit proces. De pedagogisch coach wordt als coördinator van deze interne zorg betrokken en daar waar nodig is, is de pedagogisch coach/beleidsmedewerker beschikbaar ter consultatie en advies aan medewerkers en ouders.

Naast de nauwe samenwerking met ouders, streven wij ook een goede samenwerking met de leerkracht van een kind na. Zeker wanneer er vragen zijn ten aanzien van het welbevinden van een kind, is een goede afstemming in de driehoek ouders, pedagogisch medewerkers en leerkracht van belang. Hierbij valt te denken aan een dagelijkse overdracht van leerkracht naar pedagogisch medewerker en later op de dag naar ouders. Ook is het prettig om met elkaar een gesprek te plannen,

eventueel in bijzijn van de intern begeleider van school en de pedagogisch coach/beleidsmedewerker vanuit Verdi start. In een gezamenlijk gesprek kunnen zorgen gedeeld worden en de aanpak afgestemd worden.

Ouderbetrokkenheid.

De pedagogisch medewerker geeft aan het eind van de dag aan de ouder een overdracht, hoe de dag zowel op school (indien bijzonderheden) als bij de BSO is verlopen en bespreken evt. zorgen of vragen.

Ruilen en extra dagdelen

Incidenteel ruilen en incidenteel extra dagdelen afnemen kan doordat de ouder een aanvraag indient in het OuderPortaal. De pedagogisch medewerkers zullen deze in behandeling nemen. Ouders krijgen via het OuderPortaal een bevestiging of de aanvraag gehonoreerd kan worden. Het ruilen van dagen is een service en kan alleen als de groepsgrootte dit toelaat. Een middag kan alleen geruild worden tegen een andere middag binnen 6 maanden.

Ondersteuning van beroepskrachten.

De medewerkers van de BSO Nicolaas Start worden ondersteund in hun pedagogisch handelen door het inzetten van een beleidsmedewerker/coach. Voor de locatie BSO Nicolaas Start wordt 50 uur ingezet voor de pedagogische beleidsontwikkeling. Voor het coachen van de beroepskrachten wordt bij de BSO Nicolaas Start 13 uur per jaar ingezet. Op donderdag is er een vrijwilliger aanwezig voor hand en span diensten.